

Příklad (1)

V daleké zemi mají mince v hodnotě 3 koruny a 5 korun. Dokažte, že pomocí těchto mincí lze zaplatit libovolnou částku vyšší než 7 korun.

┌

Důkaz (přímý)

Částky 8, 9, 10 zaplatím jako $3 + 5$, $3 + 3 + 3$, $5 + 5$. Libovolnou vyšší částku mohu zapsat jako $3k - 1$, $3k$, nebo $3k + 1$, $k \in \mathbb{N} - \{1, 2, 3\}$ (jelikož částky jsou celé a větší než $3 \cdot 3 + 1$). Tyto částky zaplatím jako:

$$3k - 1 = 3 + 5 + 3(k - 3)$$

$$3k = 3 + 3 + 3 + 3(k - 3)$$

$$3k + 1 = 5 + 5 + 3(k - 3)$$

Tedy pro libovolnou částku větší než 7 jsem ukázal konstrukci zaplacení mincemi v hodnotách 3 a 5 korun a tedy všechny tyto částky zaplatit lze. □

└

Příklad (2)

Dokažte, že lze tabulku o $2^n \times 2^n$ čtvercových políčkách, kde jedno rohové pole chybí, pro každé přirozené n vydláždit kostkami ze 3 čtverečků ve tvaru písmene L.

Lemma

Z kostičky tvaru L s 3 čtverečky $k \times k$ ($k \in \mathbb{N}$) jsem schopen vyrobit kostičku tvaru L s 3 čtverečky $2k \times 2k$.

┌

Důkaz (Konstrukcí)

AABB

ACCB

DC

└ DD

□

┌

Důkaz (Matematickou indukcí)

Pro $n = 1$ odpovídá tabulka bez rohového políčka kostičce tvaru L. Zároveň mám kostičku ve tvaru L s 3 čtverečky $2^{n-1} \times 2^{n-1} = 1 \times 1$.

Nechť tedy pro nějaké $n \in \mathbb{N}$ platí, že tabulku o velikosti $2^n \times 2^n$ bez r. políčka umím vyplnit a mám k dispozici kostičku tvaru L s 3 čtverečky $2^{n-1} \times 2^{n-1}$.

Nyní vezmu tabulku $2^{n+1} \times 2^{n+1}$ bez r. políčka. Víím, že čtverec $2^n \times 2^n$ BRP umím vyplnit, tedy se zaměřím na zbývající část tabulky, tedy tabulku tvaru L skládající se ze 3 čtverečků velikosti $2^n \times 2^n$. Z lemma vidím, že si z kostičky tvaru L s 3 čtverečky $2^{n-1} \times 2^{n-1}$ umím vyrobit kostičku tLs3č $2^n \times 2^n$, kterou pokryji tento zbytek tabulky.

Tedy jsem dokázal, že nejenom, že pro $n + 1$ jsem schopen tabulku vyplnit, ale i sestavit kostičku nutnou pro pokračování indukce. □

└

Příklad

Dokažte následující rovnosti:

$$\sum_{i=1}^n (6i - 7) = 3n^2 - 4n \quad (1)$$

$$\prod_{i=2}^n \frac{i-1}{i} = \frac{1}{n} \quad (2)$$

┌
Důkaz ((1) matematickou indukcí)

Pro $n = 1$ jistě $6 - 7 = -1 = 3 - 4$.

Nechť tedy pro nějaké $n \in \mathbb{N}$ rovnost platí. Potom:

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^{n+1} (6i - 7) &= \sum_{i=1}^n (6i - 7) + 6(n+1) - 7 = 3n^2 - 4n + 6(n+1) - 7 = \\ &= 3(n^2 + 2n + 1) - 4n - 4 = 3(n+1)^2 - 4(n+1) \end{aligned}$$

Tedy výraz rovnost i pro $n + 1$, čímž je důkaz matematickou indukcí hotov. □

┌
┌
Důkaz ((2) přímý)

$$\prod_{i=2}^n \frac{i-1}{i} = \prod_{i=2}^n (i-1) \cdot \frac{1}{i} = 1 \cdot \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \frac{1}{3} \cdots (n-1) \cdot \frac{1}{n} = 1 \cdot 1 \cdots 1 \cdot \frac{1}{n} = \frac{1}{n}$$

└ □